

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	Nazwa jednostki
	ZWIĄZEK ZACHODNIOPOMORSKIEJ STREFY CENTRALNEJ
1.2	Siedziba jednostki
	DRAWSKO POMORSKIE
1.3	Adres jednostki
	ul. Park Chopina 2 78-500 Drawsko Pomorskie
1.4	Podstawowy przedmiot działalności jednostki
	Do zadań Związku Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej należy ochrona i kształtowanie środowiska naturalnego oraz zrównoważony rozwój społeczno – gospodarczy poprzez reprezentowanie wspólnych interesów gmin i powiatów we współpracy z innymi instytucjami poprzez działania i projekty wspierane przez Ministerstwa, Unię Europejską na rzecz społeczności lokalnej i ponadlokalnej oraz innowacje w zakresie: 1) ochrony wód, ziemi, powietrza i krajobrazu, stanowiących podstawę dla rekreacji oraz turystyki krajowej i zagranicznej, 2) ukierunkowywanie rozwoju gospodarczego terenu w oparciu o naturalne walory przyrodnicze i środowiskowe, 3) przedstawiania odpowiednim organom władzy publicznej wspólnych inicjatyw, realizacja wniosków inwestycyjnych i opinii w zakresie będącym przedmiotem działania Związku, 4) ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, 5) rozwój infrastruktury administracyjnej, transportu publicznego, informatycznej, sportowej, kulturalno – oświatowej, gospodarczej z poszanowaniem naturalnego środowiska zachodniopomorskiej strefy centralnej, 6) edukacji ekologicznej, 7) inspirowania i promowania wszelkiego rodzaju działalności gospodarczej i przedsięwzięć gospodarczych mających na celu odbudowę pomników przyrody, zabytków historycznych z wykorzystaniem technologii przyjaznych dla środowiska naturalnego, 8) wymiany doświadczeń w zakresie realizacji zadań komunalnych wpływających na ochronę i kształtowanie środowiska poprzez prowadzenie, wdrażanie, budowę i modernizację nowej infrastruktury drogowej, transportu publicznego, promocji środowiska, 9) budowy lub pomocy w budowie i modernizacji oczyszczalni ścieków i urządzeń kanalizacyjnych mających wpływ na podwyższenie klasy czystości wód, 10) budowy lub pomocy w budowie i modernizacji urządzeń wodociągowych, 11) realizacji projektów z zakresu gospodarki odpadami, w tym: budowy lub pomocy w budowie i modernizacji punktów selektywnej zbiórki odpadów, 12) budowy lub pomocy w budowie i modernizacji wodnej i lądowej infrastruktury turystycznej, 13) realizacji projektów związanych z efektywnością energetyczną, budową i promowaniem odnawialnych źródeł energii, poprawę powietrza jakości powietrza, 14) ochrony bioróżnorodności fauny i flory oraz ichtiofauny strefy centralnej poprzez wspieranie działań zapobiegających kłusownictwu i racjonalnego gospodarowania zasobami wód, w tym podejmowanie działań służących utrzymaniu, odtworzeniu lub przywróceniu właściwego stanu tych zasobów i relacji przyrodniczych pomiędzy poszczególnymi ich elementami, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju., 15) ochrony zwierząt bezdomnych i domowych poprzez zapewnienie im opieki bytowej i weterynaryjnej, w tym przez budowę i eksploatację schroniska dla zwierząt, a także edukacji i wolontariatu wśród dzieci i młodzieży. Przekazywanie zadań własnych członków Związku następuje tylko w zakresie projektu obejmującego dofinansowanie, w okresie realizacji danego projektu oraz okresu jego trwałości i dotyczy tylko tych członków Związku, którzy będą uczestniczyli w danym projekcie zawierając porozumienie ze Związkiem stanowiącym o zasadach i warunkach oraz finansowaniu realizacji projektu. W celu wykonywania swoich zadań, Związek może tworzyć jednostki organizacyjne, zawierać umowy z innymi podmiotami, prowadzić działalność gospodarczą nie wykraczając poza zadania o charakterze wskazanym powyżej.
2.	Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	01.01.2023 r. – 31.12.2023 r.
3.	Wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne
	Sprawozdanie zawiera dane łączne.
4.	Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)

1. Obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów

- 1) Aktywa i pasywa wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych według niżej przedstawionych zasad. Przy sprzedaży, nieodpłatnym przekazaniu innej jednostce, darowiźnie i likwidacji zużytych składników majątku ruchomego powierzonego jednostkom budżetowym korzysta się z przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa (Dz. U. z 2019r. poz. 2004 z późn. zm.).
- 2) **Wartości niematerialne i prawne** są to nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, określone w art.3 ust.1 pkt 14 ustawy o rachunkowości. Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia zaś otrzymane nieodpłatnie na podstawie protokołu przekazania lub decyzji właściwego organu w wartości określonej w tym protokole lub decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej lub równej wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych tj. 10.000,00 złotych, umarza się zgodnie z przepisami o rachunkowości stopniowo na koniec każdego roku obrotowego przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych oraz z uwzględnieniem okresu amortyzowania ustalonego w ustawie o podatku dochodowym. Finansowanie tych wartości niematerialnych i prawnych dokonywane jest ze środków inwestycyjnych. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych o raz wartości niematerialnych i prawnych”.

Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące o wartości początkowej niższej niż od 10.000,00 złotych oraz jednocześnie:

- wyższej niż 3.500,00 złotych traktując się jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzane są w 100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umarzanie pozostałych środków trwałych o raz wartości niematerialnych i prawnych”,
- niższej od kwoty 3.500,00 złotych ujmuje się tylko w pozakiągowej ewidencji ilościowej, spisując w koszty pod datą zakupu.

Do wartości niematerialnych i prawnych (księgowanych na koncie 020) ujmuje się licencje na programy komputerowe oraz autorskie prawa majątkowe.

W określonych przypadkach w wartości początkowej środków trwałych ujmowane są także nakłady na składniki niematerialne, co wynika z ich istoty lub charakteru ich powiązania ze środkiem trwałym.

W przypadku oprogramowania, o jego ujęciu w wartości początkowej środka trwałego lub odrębnym ujęciu jako wartości niematerialnej i prawnej decyduje rodzaj licencji (prawa do użytkowania), a nie rodzaj oprogramowania. Licencja na system operacyjny, która jest przypisana do konkretnego urządzenia i może być używana tylko na tym urządzeniu, nie jest ujmowana jako odrębny składnik aktywów, lecz wchodzi w skład obiektu środka trwałego zwiększając jego wartość początkową. Z kolei licencja wielostanowiskowa na system operacyjny, która jest niezależna od konkretnego urządzenia, w efekcie czego może być użytkowana na wielu różnych urządzeniach, jest ujmowana jako odrębny składnik aktywów trwałych – wartość niematerialna i prawna, a nie jako element wartości początkowej środka trwałego.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne i prawne wycenia się według wartości, czyli po zmniejszeniu o dotychczasowe umorzenia.

- 3) **Środki trwałe** to rzeczowe aktywa trwałe o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku, przeznaczone na potrzeby jednostki.

Środki trwałe obejmują w szczególności:

- grunty, w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu,
- budowle,
- budynki,
- lokale będące odrębną własnością,
- maszyny i urządzenia,
- środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- inwentarz żywy.

Do środków trwałych jednostki należy zaliczyć także obce środki trwałe znajdujące się w jej użytkowaniu na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości, jeśli występuje ona jako „korzystający”.

Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

- a) w przypadku zakupu – według ceny nabycia, na którą składa się cena zakupu powiększona o koszty zakupu w tym koszty transportu, załadunku i przeładunku, ubezpieczenia, sortowania, opłat notarialnych oraz koszty związane z przystosowaniem składnika majątku do używania. Przy nabyciu gruntów przyjmuje się wartość ustaloną przez operat szacunkowy,
- b) w przypadku darowizny – według wartości określonej w umowie darowizny, z uwzględnieniem stopnia dotychczasowego zużycia,
- c) w przypadku ujawnienia w drodze inwentaryzacji – według wartości wynikającej z posiadanych dokumentów, a w przypadku ich braku według wyceny eksperta,

d) w przypadku nieodpłatnego otrzymania od innej jednostki – według wartości określonej w dokumencie o przekazaniu.

Na dzień bilansowy środki trwale wycenia się według ich cen tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy. Nie dotyczy to gruntów, które nie podlegają umorzeniu. Wartość początkową środków trwałych zmniejszają odpisy umorzeniowe, a odpisy amortyzacyjne obciążają fundusz jednostki.

Środki trwale ewidencjonowane na koncie 011 o wartości początkowej wyższej lub równej wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych tj. 10.000,00 złotych umarza się zgodnie z przepisami o rachunkowości stopniowo na koniec każdego roku obrotowego przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych oraz z uwzględnieniem okresu amortyzowania ustalonego w ustawie o podatku dochodowym. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu następnym po przyjęciu środka trwałego do używania, a jego zakończenie nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) z wartością początkową środka trwałego lub przeznaczenia go do likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru.

Środki trwale wprowadza się do ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania. Późniejszy termin wprowadzenia uznaje się za ujawnienie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej.

Podstawowe środki trwale obejmują:

- środki trwale o wartości wyższej lub równej 10.000,00 złotych ewidencjonowane na koncie 011 „Środki trwale”,
- pozostałe środki o wartości niższej 10.000,00 złotych a wyższej niż 3.500,00 złotych są ewidencjonowane na koncie 013 „Pozostałe środki trwale” i umarza się je w 100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”,
- środki trwale w użytkowaniu przedmioty o okresie używania dłuższym niż rok, lecz o wartości poniżej 3.500,00 złotych i powyżej 1.000,00 złotych ujmuje się tylko w pozakiągowej ewidencji ilościowej, spisując w koszty pod datą zakupu,
- przedmioty o wartości nieprzekraczającej 1.000,00 zł odpisuje się jednorazowo w koszty pod datą zakupu i nie podlegają ujęciu w ewidencji ilościowej.

Pozostałe środki trwale to środki trwale, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki umarza się jednorazowo poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania.

Bez względu na wartość prowadzi się ewidencję wartościowo-ilościową dla następujących pozostałych środków trwałych:

- meble,
- inwentarz żywy,
- sprzęt audiowizualny,
- aparaty fotograficzne,
- lodówki, mikrofalówki, ekspresy do kawy,
- komputery i drukarki,
- urządzenia wielofunkcyjne.

Ewidencja szczegółowa do środków trwałych i pozostałych środków trwałych ujętych w ewidencji ilościowo – wartościowej prowadzona jest w księdze inwentarzowej.

Bez względu na wartość środka trwałego nie prowadzi się ewidencji ilościowej i w chwili nabycia spisuje bezpośrednio w koszty:

- dywany, wykładziny podłogowe,
- żaluzje, firany, zasłony,
- kwietniki, doniczki,
- naczynia kuchenne, zastawy stołowe, sztućce,
- drobne urządzenia typu maszyny do liczenia, zgrzewarki, laminatory, pomoce biurowe itp.,
- gabloty, tablice informacyjne,
- książki.

4) **Środki trwale użytkowane nieodpłatnie** obejmują środki trwale o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, wykorzystywane na potrzeby związane z prowadzoną działalnością, przyjęte do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy bądź innej umowy o zbliżonym znaczeniu. Ewidencja środków trwałych użytkowanych nieodpłatnie prowadzona jest pozabilansowo na koncie 090 „Środki trwale użytkowane nieodpłatnie”.

5) **Środki trwale w budowie (inwestycje)** obejmują koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia podstawowych środków trwałych oraz koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów wbudowane na stałe w ich konstrukcję zaliczone do dnia bilansowego lub do dnia zakończenia inwestycji, w tym również:

- koszt obsługi zobowiązań (m.in. odsetki od kredytów, pożyczek) zaciągniętych w celu sfinansowania inwestycji i związane z nimi różnice kursowe, poniesionych do dnia przyjęcia środka trwałego powstałego z inwestycji do użytkowania,
- opłaty notarialne, sądowe i inne związane z inwestycją.

Do kosztów inwestycji należy zaliczyć następujące koszty:

- dokumentacji projektowej,
- nabycia gruntów i innych składników majątku, związanych z budową,
- badań geodezyjnych i innych dotyczących określenia właściwości geologicznych terenu,
- przygotowania terenu pod budowę, pomniejszone o przychody ze sprzedaży zlikwidowanych na nim obiektów,
- opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy,
- założenia stref ochronnych i zieleni,
- nadzoru autorskiego i inwestorskiego,
- ubezpieczeń majątkowych obiektów w trakcie budowy,
- inne koszty bezpośrednio związane z budową.

Koszty środków trwałych w budowie jak i zakupy gotowych środków trwałych ewidencjonowane są na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”.

- 6) W oparciu o zasadę istotności stosownie do przepisów art. 4 ust. 4a ustawy o rachunkowości uznaje się **materiały** za zużyte w dacie wydania do zużycia.
- 7) **Należności długoterminowe** to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego. Wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty, a więc łącznie z należnymi odsetkami. Odsetki od należności ujmuje się w momencie ich zapłaty lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.
- 8) **Długoterminowe aktywa finansowe** to aktywa finansowe rozumiane zgodnie z ustawą o rachunkowości jako inwestycje długoterminowe posiadane przez jednostkę w celu osiągnięcia z nich korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów, obejmują one w szczególności akcje i udziały.
- 9) **Należności krótkoterminowe** to należności o terminie spłaty krótszym od jednego roku od dnia bilansowego. Wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem VAT, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty. Należności krótkoterminowe z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na bieżący rok budżetowy ujmowane są na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.
- 10) **Środki pieniężne** na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

Walutę obcą wycenia się według kursu średniego danej waluty ustalonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego na dzień bilansowy. W ciągu roku operacje sprzedaży i kupna walut oraz operacje zapłaty należności i zobowiązań w walutach obcych wycenia się po kursie średnim ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji gospodarczej, lub w przypadku płatności przelewem – po kursie ustalonym na dzień przeprowadzenia operacji przez bank, z usług którego korzysta jednostka.

- 11) **Rozliczenia międzyokresowe** to koszty poniesione, ale dotyczące przyszłych sprawozdawczych.

Ich wycena bilansowa przebiega na poziomie wartości nominalnej.

Przedmiotem rozliczeń są:

- koszty ubezpieczeń majątkowych,
- prenumerata czasopism płaconą z góry,
- koszty obsługi zadłużenia,
- abonamenty na przyszły rok płacone w danym roku.

- 12) **Zobowiązania wycenia** się w zależności od okresu sprawozdawczego:

- w zakresie sprawozdania finansowego jednostki – według art. 28 ust.1 pkt 8 i 8a ustawy o rachunkowości,
- w zakresie sprawozdawczości budżetowej – według Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 marca 2010r. w sprawie szczegółowego sposobu ustalenia wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, wartości zobowiązań tytułu poręczeń i gwarancji (Dz.U. z 2010r. nr 57, poz. 366 z późn. zm.).

- 13) **Zobowiązania bilansowe** wycenia w kwocie wymagającej zapłaty.

- 14) **Zobowiązania z tytułu dostaw i usług** wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, czyli łącznie z odsetkami naliczonymi na podstawie not odsetkowych otrzymanych od kontrahentów.

- 15) **Zobowiązania wyrażone w walutach obcych**, wycenia się nie później niż na koniec kwartału według zasad obowiązujących na dzień bilansowy, tj. według obowiązującego na ten dzień kursu średniego ogłoszonego dla danej waluty przez NBP.

- 16) **Zobowiązania finansowe** (kredyty i pożyczki) wycenia się w wartości nominalnej.

- 17) **Odsetki od zobowiązań wymagalnych**, w tym także tych do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału.

- 18) **Zobowiązania zaliczane do państwowego długu publicznego i długu Skarbu Państwa oraz wartość zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji**, wykazywane w sprawozdaniach RB, wyceniane są według zasad zawartych w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2010r. w sprawie szczegółowego sposobu ustalenia wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa, wartości zobowiązań tytułu poręczeń i gwarancji (Dz.U. z 2010r. nr 57, poz.366 z późn. zm.).

- 19) **Zobowiązania warunkowe**, to zobowiązania pozabilansowe, które powstają na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie powiększają zobowiązań bilansowych, ponieważ nie nastąpiło spełnienie warunków ich realizacji i nie jest znana dokładna ich wartość oraz moment wpływu środków pieniężnych. Zobowiązania warunkowe tworzy się w związku z udzielonymi przez Związek gwarancjami i poręczeniami majątkowymi w wysokości udzielonej gwarancji czy poręczenia, a także w związku z wystawionymi przez Związek weksłami stanowiącymi zabezpieczenie zapłaty zobowiązań (w tym kredytów i pożyczek).

- 20) **Przychody przyszłych okresów** to równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w kolejnych okresach sprawozdawczych (art.41 ust.1 pkt 1 ustawy o rachunkowości).

- 21) **Zaangażowanie** to sytuacja prawna wynikająca z podpisanych umów, decyzji i innych postanowień, która spowoduje wykonanie wydatków budżetowych danego roku oraz wydatków budżetowych przyszłych lat.

Zwroty wydatków dokonane przez pracowników, inne osoby fizyczne lub prawne w tym samym roku wynikające z wystawionych not księgowych, faktur VAT, lub refundacji stanowią dochody budżetu.

Zwroty wydatków w tym samym roku budżetowym, co dokonany wydatek np. z tytułu wynagrodzeń, kosztów sądowych, rozliczeń udzielonych zaliczek, udzielonych dotacji, zwrotów z tytułu korekt faktur zakupu itp. zmniejszają wykonanie

wydatków roku budżetowego.

Zwroty dokonanych wydatków budżetowych z poprzednich lat przyjmowane są na rachunek bieżący i podlegają odprowadzeniu na dochody Związku.

2. Odpisy aktualizujące należności

- 1) Wartość należności aktualizuje się zgodnie z ustawą o rachunkowości uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego.

Odpisów aktualizujących dokonujemy w odniesieniu do:

- a) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub stan upadłości – do wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- b) należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności.
- c) należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości nie pokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności,
- d) należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokości tych kwot do czasu ich otrzymania lub odpisania,
- e) należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności. Znaczny stopień prawdopodobieństwa nieściągalności, a więc znaczny stopień utraty wartości, oprócz sytuacji oczywistych, takich jak postawienie w stan likwidacji lub stan upadłości dłużnika, może mieć miejsce również w sytuacji:
 - uzyskania informacji na temat znacznych trudności finansowych dłużnika,
 - niedotrzymanie przez kontrahenta warunków umowy (niespłacanie odsetek lub rat kapitałowych),
 - przyznanie pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę, ze względów ekonomicznych lub prawnych związanych z trudnościami pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku pożyczkodawca by nie udzielił,
 - wysokie prawdopodobieństwo dłużnika,
 - istnienie odpisu aktualizującego z tytułu danej wierzytelności w okresie poprzednim.

- 2) Odpisy aktualizujące wartość należności w Związku Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej księguje się Wn „Pozostałe koszty operacyjne/Koszty finansowe”, Ma „Odpisy aktualizujące należności”.

- 3) Odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących rozchodów budżetów: państwa, środków europejskich i jednostek samorządu terytorialnego zalicza się do wyników na pozostałych operacjach niekasowych (Wn „Wynik na pozostałych operacjach” i Ma „Odpisy aktualizujące należności”).

- 4) Odpisy aktualizujące wartość należności dokonywane są na dzień bilansowy.

- 5) Należności umorzone, przedstawione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość.

- 6) Należności o których mowa w pkt. 3, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

3. Przychody i koszty oraz ustalenie wyniku finansowego

W Związku Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej (jako jednostce budżetowej):

- a) prowadzi się ewidencję kosztów na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”. Koszty ujmowane są po stronie Wn kont 400, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 411, 751, 761 ze szczególnością określoną w podziałkach klasyfikacji budżetowej wydatków. Koszty gromadzone przez cały rok na kontach kosztowych przenosi się pod datę ostatniego dnia roku na konto 860 „Wynik finansowy”,
- b) w księgach rachunkowych i wyniku finansowym ujmuje się wszystkie osiągnięte i przypadające na rzecz Związku Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej przychody i obciążające ich koszty związane z tymi przychodami, dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Niezapłacone koszty będą drugostronnie ujęte w księgach rachunkowych jako zobowiązania, a nie opłacone przychody jako należności. W miesiącu grudniu zobowiązania i koszty dotyczące danego roku budżetowego, a wpływające do Związku Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej w następnym roku, ujmowane są do ksiąg rachunkowych roku, którego dotyczą do momentu sporządzenia sprawozdania Rb-28S. Ponadto w celu dotrzymania terminów sporządzania kwartalnych sprawozdań budżetowych i sprawozdań z operacji finansowych, koszty i zobowiązania wynikające z dokumentów księgowych przekazanych do Związku Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej ujmuje się w ewidencji księgowej w miesiącu, którego dotyczą do momentu sporządzenia sprawozdań za ten okres.
- c) w celu rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jako istotne traktuje się te kwoty, które przekraczają 0,015% sumy bilansowej za poprzedni okres sprawozdawczy w przypadku wielkości bilansowych lub te kwoty, które przekraczają 0,15% wyniku finansowego w przypadku wielkości wynikowych.
- d) w celu ustalenia wyniku finansowego pod datę ostatniego dnia roku na konto 860 „Wynik finansowy” przebiegowe są przychodu i koszty Związku:

W budżecie Związku Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej (jako jednostce samorządu terytorialnego) wynik z wykonania budżetu (deficyt lub nadwyżka budżetu) wykazywany w bilansie z wykonania budżetu Związku ustalany jest na koncie 961 „Wynik wykonania budżetu” poprzez przebiegowe zrealizowanych w danym roku dochodów i wydatków budżetowych. Operacje wynikowe, które nie wpływają na zwiększenie wydatków i dochodów danego roku budżetowego tzw. operacje nie kasowe dotyczące przychodów i kosztów finansowych oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, ujmowane są na koncie 962 „Wynik na pozostałych operacjach”. W roku następnym, po zatwierdzeniu sprawozdania z wykonania budżetu przez organ stanowiący Związek saldo tego konta przebiegowe jest na konto 960 „Skumulowane

	wyniki budżetu". W bilansie z wykonania budżetu Związku dochody budżetu obejmują środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej. Wynik budżetu Związku bilansowy oraz wykazywany w rocznym sprawozdaniu Rb – NDS, winny być równe. Operacje wynikowe, które nie powodują zwiększenia dochodów i wydatków danego roku budżetowego (tzw. operacje niekasowe), dotyczące przychodów i kosztów finansowych oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych ujmowane są na koncie 962 „Wynik na pozostałych operacjach“. Do wyniku na pozostałych operacjach niekasowych zalicza się również odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących rozchodów. W roku następnym, po zatwierdzeniu sprawozdania budżetowego przez Zgromadzenie Związku, salda kont 961 i 962 przeksięgowywane są na konto 960 „Skumulowany wynik budżetu“.
II. Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:	
1.	
1.1.	<i>Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego - podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia</i>
	Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych przedstawia Tabela nr 1. Zmiany wartości środków trwałych. Wartości niematerialne i prawne w jednostce na dzień bilansowy nie występują.
1.2.	<i>Aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami</i>
	Jednostka nie dysponuje takimi informacjami.
1.3.	<i>Kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych</i>
	Nie dotyczy.
1.4.	<i>Wartość gruntów użytkowanych wieczysto</i>
	Jednostka nie użytkuje gruntów na mocy prawa wieczystego użytkowania gruntów.
1.5.	<i>Wartość nieamortyzowanych lub nieumorzonych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu</i>
	Wartość nieamortyzowanych lub nieumorzonych przez jednostkę środków trwałych przedstawia Tabela nr 2. Środki trwałe nieamortyzowane lub nieumorzane.
1.6.	<i>Liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych</i>
	Nie występują.
1.7.	<i>Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)</i>
	Nie występują.
1.8.	<i>Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym</i>
	Nie występują.
1.9.	<i>Podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym</i>
a)	<i>powyżej 1 roku do 3 lat</i>
	Nie występują.
b)	<i>powyżej 3 do 5 lat</i>
	Nie występują.
c)	<i>powyżej 5 lat</i>
	Nie występują.
1.10.	<i>Kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego</i>
	Nie występują.
1.11.	<i>Łączną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń</i>
	Nie występują.

1.12.	<i>Łączną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń</i>
	Nie występują.
1.13.	<i>Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie</i>
	Nie występują.
1.14.	<i>Łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie</i>
	Łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie przedstawia Tabela nr 3. Wartość otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie.
1.15.	<i>Kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze</i>
	Nie występują.
1.16.	<i>Inne informacje</i>
	Nie dotyczy.
2.	
2.1.	<i>Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów</i>
	Nie występują.
2.2.	<i>Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym</i>
	Nie występują.
2.3.	<i>Kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie</i>
	Przychody i koszty, które wystąpiły incydentalnie: a) 15 222,56 zł – przychody finansowe z tytułu zwrotu z ZUS nadpłaty składek na ubezpieczenie społeczne dot. byłego pracownika Związku, b) 25 130,69 zł – koszty finansowe z tytułu zasądzonych do zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie od należności głównej oraz kosztów procesu I i II instancji w związku z wydaniem Wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 26 września 2023r. sygn. Akt I Aga 151/22 w sprawie z powództwa Cema Sp. z o.o., na skutek apelacji spółki od Wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 18 sierpnia 2022r. sygn. akt VIII GC 381/21 dot. zatrzymanego przez Związek wadium w ramach przeprowadzonego postępowania przetargowego, c) 29 100,00 zł – przychody z tytułu opłat za przeniesienie praw własności do przydomowych oczyszczalni ścieków wybudowanych w ramach projektu pn. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków – etap II”, d) 80 000,00 zł – koszty z tytułu zasądzonej do zapłaty należności głównej w związku z wydaniem Wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 26 września 2023r. sygn. Akt I Aga 151/22 w sprawie z powództwa Cema Sp. z o.o., na skutek apelacji spółki od Wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 18 sierpnia 2022r. sygn. akt VIII GC 381/21 dot. zatrzymanego przez Związek wadium w ramach przeprowadzonego postępowania przetargowego, e) 17 567,00 zł – koszty z tytułu zasądzonych do zapłaty kosztów procesu oraz kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym w związku z wydaniem Wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 26 września 2023r. sygn. Akt I Aga 151/22 w sprawie z powództwa Cema Sp. z o.o., na skutek apelacji spółki od Wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 18 sierpnia 2022r. sygn. akt VIII GC 381/21 dot. zatrzymanego przez Związek wadium w ramach przeprowadzonego postępowania przetargowego, f) 7 429,59 zł – koszty z tytułu rozliczenia wpłat dla Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowanych w ramach projektu pn. „Modernizacja oczyszczalni ścieków w Złocieńcu – Wodnik” dokonanych na podstawie Porozumienia z dnia 30 października 2015r. z późn. zm.
2.4.	<i>Informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych</i>
	Nie dotyczy.
2.5.	<i>Inne informacje</i>
	Brak.
3.	<i>Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki</i>
	Nie dotyczy.

2024-02-14

.....
(Główny księgowy)

.....
(rok, miesiąc, dzień)

.....
(Kierownik jednostki)

Tabela nr 1. Zmiany wartości środków trwałych

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Nazwa składnika aktywów	Wartość początkowa - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości początkowej			Ogółem zwiększenie wartości początkowej (5 + 6 + 7)	Zmniejszenie wartości początkowej			Ogółem zmniejszenie wartości początkowej (9 + 10 + 11)	Wartość początkowa - stan na koniec roku obrotowego (4 + 8 - 12)	Umorzenia - stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia w ciągu roku obrotowego			Ogółem zwiększenia umorzenia (15 + 16 + 17)	Zmniejszenie umorzenia	Umorzenie - stan na koniec roku obrotowego (14 + 18 - 19)	Wartość netto składników aktywów	
				Przychody	Prze mieszczenie	Aktualizacja		Zbycie	Likwidacja	Inne				Aktualizacja	Amortyzacja za rok obrotowy	Inne				Stan na początek roku obrotowego (4 - 14)	Stan na koniec roku obrotowego (13 - 20)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Przydomowe oczyszczalnie ścieków (grupa KŚT 2)	14 123,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14 123,72	10 659,00	0,00	1 412,37	0,00	1 412,37	0,00	12 071,37	3 464,72	2 052,35
2.		Przydomowe oczyszczalnie ścieków - etap II (grupa KŚT 2)	4 731 423,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 803 682,67	3 803 682,67	927 740,88	1 965 610,27	0,00	411 192,33	0,00	411 192,33	1 899 016,73	477 785,87	2 765 813,28	449 955,01
3.	Urządzenia techniczne i maszyny	Serwer (grupa KŚT 4)	20 233,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 233,50	9 610,91	0,00	6 070,05	0,00	6 070,05	0,00	15 680,96	10 622,59	4 552,54
4.	Środki transportu	Samochód osobowy (grupa KŚT 7)	50 080,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 080,50	27 544,28	0,00	10 016,10	0,00	10 016,10	0,00	37 560,38	22 536,22	12 520,12
5.	Inne środki trwałe	Studium Wykonalności dla projektu pn. "Ochrona wód zlewni rzek Drawy i Regi" (grupa KŚT 8)	317 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	317 200,00	0,00	317 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	317 200,00	0,00
6.		Analiza finansowa dla projektu pn. "Ochrona wód zlewni rzek Drawy i Regi" (grupa KŚT 8)	16 297,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16 297,50	0,00	16 297,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16 297,50	0,00
7.		Analiza finansowa dla projektu pn. "Ochrona dorzecza Drawy i Regi - etap II" (grupa KŚT 8)	10 701,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 701,00	0,00	10 701,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 701,00	0,00
8.		Dokumentacja OZE (grupa KŚT 8)	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50 000,00	0,00
SUMA			5 210 059,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	394 198,50	3 803 682,67	4 197 881,17	1 012 178,60	2 013 424,46	0,00	428 690,85	0,00	428 690,85	1 899 016,73	543 098,58	3 196 635,31	469 080,02

Tabela nr 2. Środki trwale nieamortyzowane lub nieumarzane

Lp.	Wyszczególnienie nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu	Grupa według KŚT	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (4 + 5 - 6)
				Zwiększenia	Zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6	6
1.	Stół konferencyjny - Gmina Drawsko Pomorskie	Grupa 8 - Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	401,38	0,00	0,00	401,38
2.	Stół - Gmina Drawsko Pomorskie	Grupa 8 - Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	427,00	0,00	0,00	427,00
3.	Krzesła 14 szt. - Gmina Drawsko Pomorskie	Grupa 8 - Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	1 255,80	0,00	0,00	1 255,80
SUMA			2 084,18	0,00	0,00	2 084,18

Tabela nr 3. Wartość otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie

Lp.	Wyszczególnienie według rodzaju otrzymanych gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie	Nazwa kontraktu	Wartość otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie według stanu na:	
			początek roku obrotowego	koniec roku obrotowego
1.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania i właściwego usunięcia wad nr 912700230290 z dn. 26.03.2019r.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągu w miejscowości Połchowo w gminie Węgorzyno (część II)	41 364,90 zł	41 364,90 zł
2.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG39/0004/19/0018 z dn. 27.03.2019	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągu w ul. Nowy Świat i ul. Runowska w Węgorzynie (część III)	53 420,13 zł	53 420,13 zł
3.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG39/0004/19/0019 z dn. 27.03.2019r.	Budowa zbiorników wody czystej w Węgorzynie (część IV)	17 545,95 zł	17 545,95 zł
4.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG39/0004/19/0050 z dn. 10.06.2019r.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w aglomeracji Resko – Wodnik II	80 995,50 zł	80 995,50 zł
5.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG39/0004/19/0048 z dnia 10.06.2019r.	Przebudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody w Resku – Wodnik III	61 973,55 zł	61 973,55 zł
6.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania i właściwego usunięcia wad nr 912700246712 z dnia 24.04.2019r.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sośnica w gminie Wierzchowo - Szuwarek	32 769,03 zł	32 769,03 zł
7.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG39/0004/19/0049 z dnia 10.06.2019r.	Przebudowa sieci wodociągowych w Resku w ulicach Wojska Polskiego, Chopina oraz Jedności Narodowej – Wodnik III	16 125,30 zł	16 125,30 zł
8.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG39/0004/19/0049 z dnia 10.06.2019r.	Budowa sieci wodociągowej w ulicach Wojska Polskiego, Chopina, Jedności Narodowej w m. Resko– Wodnik III	4 381,86 zł	4 381,86 zł
9.	Gwarancja należytego wykonania umowy i	Pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu dla zadania	7 749,00 zł	7 749,00 zł

	usunięcia wad lub usterek nr 280000175613 z dnia 17.12.2019 r. Aneks nr 1 z dnia 23.03.2022 r. Aneks nr 2 z dnia 23.11.2022 r.	„Modernizacja oczyszczalni ściekowa w Złocieńcu – Wodnik”		
10.	Gwarancja nr 79/2019 z dn. 06.11.2019r.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Będolino w gminie Wierzchowo – Wodnik II	18 510,06 zł	18 510,06 zł
11.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG39/0001/19/0076 z dn. 04.11.2019r.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Otrzep w gminie Wierzchowo – Wodnik II	7 955,80 zł	7 955,80 zł
12.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG07/0105/20/0006 z dn. 11.08.2022r. Aneks nr 1 z dn. 21.04.2022r. Aneks nr 2 z dn. 27.10.2022r.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Złocieńcu – Wodnik część ściekowa	282 155,85 zł	282 155,85 zł
13.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG07/0105/20/0005 z dn. 13.05.2020r. Aneks nr 1 z dn. 15.03.2022r.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Złocieńcu – Wodnik część osadowa	143 677,03 zł	143 677,03 zł
14.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG39/0004/20/0061 z dn. 24.11.2020r.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Świerczyna w aglomeracji Wierzchowo – Wodnik II	87 255,59 zł	87 255,59 zł
15.	Ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG07/0105/22/0005 z dn. 25.02.2022r.	Wiata i komunikacja dla części osadowej oczyszczalni ścieków w Złocieńcu	11 403,00 zł	11 403,00 zł
16.	Gwarancja ubezpieczeniowa należytego wykonania umowy oraz usunięcia wad i usterek nr PO/01061079/2022 z dn. 05.10.2022r.	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą nad jeziorem Drawsko w Czaplunku	70 604,11 zł	70 604,11 zł
OGÓŁEM			937 886,66 zł	937 886,66 zł